

3tte blot vil det af denne Regel følge, at Hustruen som Regel selvstændigt og uden at behøve nogens Samtykke kan raade over sit Særeje, jfr. dog § 20, 2det Stykke, om hvilken der senere vil blive talt; men ogsaa under Forudsætning af det almindelige Formuefællesskab vil Reglen faa en stor Betydning, ti uaagtet Raadighed over Fællesboet alene tilkommer Manden, saa længe Formuefællesskabet varer, og Hustruen altsaa saa længe ikke kan raade over Fællesboet eller — bortset fra Undtagelser, jfr. § 13 — forpligte dette, vil hendes Myndighed vise sig i, at de af hende paatagne Forpligtelser kunne søges fyldestgjorte i hendes Andpart af Fællesboet, naar dette stiftes, en Sætning, mod hvis betænkelige Følger der søges Værn ved Lovforslagets § 15, hvorefter senere skal blive talt.

ad § 11.

I denne Paragraf opstilles den Hovedregel, at Raadigheden over Fællesboet tilkommer Manden alene; at han ogsaa som Regel hæfter personlig for Fællesboets Forpligtelser, hvor disse ikke undtagelsesvis paahviler Hustruen, jfr. § 13, 2det Stykke, er det formentligt overflødigt at udtale. Den nævnte Hovedregel kan der vel gøres Undtagelser fra, men nogen anden Ordning kan ikke opstilles som Regel. At Manden som Regel skulde have Hustruens Samtykke til Dispositioner over Fællesboet eller til at paadrage dette Forpligtelser, vilde i de allerfleste Tilfælde umuliggøre eller dog lamslaa Mandens Erhvervsvirksomhed, hvorefter Familien almindeligvis skal leve. Ingen Virksomhed som Handelsmand, Fabrikant, Haandværker eller Landmand, naar da herved ikke tænkes paa ganske ubetydelige Landbrug, vil være mulig, naar Retshandler, afsluttede med Tredjemand, ikke ere gyldige uden Hustruens bevislige Samtykke. Ej heller ses det, at der i Realiteten vilde vindes noget ved at forlange et saadant Samtykke, da Hustruen i Reglen vil mangle den fornødne Indsigt og Kendskab til Forretninger til, at hendes Skøn om, hvorvidt vedkommende Retshandel bør indgaaes eller ikke, vil være af nogen virkelig Værdi. Dertil kommer, at et slikt Samtykke fra Hustruens Side som oftest vil være rent formelt, da hun i de fleste Tilfælde vil stole paa sin Mand eller dog ikke ved at nægte sit Samtykke udsette sig for at vække hans Vrede eller Misfornøjelse og derved udelægge det gode Forhold til ham; men hvor Forholdet mellem Ægtefællerne først er bleven slet, vil Nødvendigheden af hendes Samtykke let blive en Hilde til Chikanerier mod Manden og Hindringer for, at

han kan handle paa den hensigtsmæssigste Maade.

Vel kan der være Retshandler, som enten ere meget gennemgribende for Ægtefællernes hele Fremtid, eller som stærkt gribe ind i deres huslige Livs Ordning, og ved hvilke det for saa vidt kunde være ikke unaturligt at kræve Hustruens Samtykke; men det er ganske umuligt at give almindelige Kriterier paa sliige Retshandler, som ere af den Bestaffenhed, at Tredjemand kan bedømme, om de ere til Stede i det givne Tilfælde, hvilket dog, naar Retshandlerens Gyldighed overfor Tredjemand skal afhænge af, at Hustruens Samtykke er indhentet, er nødvendigt, saafremt den uheldige Følge skal undgaaes, at Tredjemand bliver bange for at indlade sig paa vedkommende Retshandler, og Manden derved udelukkes fra at kunne afslutte dem. At blotte Kvantitetskriterier, f. Eks. at Hustruens Samtykke behøves, naar Retshandleren drejer sig om et Beløb af en vis Størrelse, ere ganske ubrugelige, indlyser let allerede af den Grund, at det, som er meget i eet Ægteskab, kan være lidet i et andet paa Grund af de høist forskellige økonomiske Forhold, ligesom det ogsaa i mange Tilfælde vil være meget vanskeligt ved en Retshandels Afslutning at bestemme, hvor stort et Beløb den drejer sig om.

Skal der altsaa gøres Undtagelser fra den Hovedregel, at Manden alene raader over Fællesboet, maa der sørges for, dels at disse Undtagelser ikke komme til at omfatte Retshandler, som det er nødvendigt for en Forretningsmand eller en næringsdrivende at kunne afslutte frit efter sit Skøn over deres Hensigtsmæssighed, eller som det er nødvendigt at kunne afslutte straks paa Stedet, og dernæst at det maa være let kendeligt for Tredjemand, om Retshandleren henhører til dem, til hvilke Hustruens Samtykke behøves, for saa vidt dens Gyldighed skal være betinget heraf.

Der frembyder sig da først Retshandler om faste Ejendomme som Genstand for Undtagelsesbestemmelser. Til at kræve Hustruens Samtykke, for at Manden kan raade over de af ham selv i Fællesboet indførte faste Ejendomme, er der selvfølgelig ingen Grund. Derimod kan der være Anledning til at kræve Hustruens Samtykke til mere indgaaende Raadighed over de af hende i Fællesboet indførte faste Ejendomme, men dog kun for saa vidt Adkomstdokumenterne vise, at Ejendommene ere indførte af hende, og Tredjemand saaledes ved Efterhyn af Ejendommens Folio kan se dette. Naar den norske Lovs § 14 ikke medtager denne Begrænsning, men udstrækker Bestemmelsen